

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

В. А. Юрчак, Л. Е. Сімон. К. Г.

К. Г. Паустовський. Митець, який дарував радість.

**Навчально-методичний комплекс дидактичних
матеріалів із зарубіжної літератури**

ЧЕРКАСИ
2017

Автори-укладачі:

Юрчак В. А., методист лабораторії гуманітарних дисциплін комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

Сімон Л. Е., учитель зарубіжної літератури Шполянського НВК: «ЗОШ I-III ступенів № 3 – гімназія» Шполянської районної ради Черкаської області, керівник творчої групи вчителів зарубіжної літератури Шполянського району Черкаської області.

Кухар Л. О., учитель зарубіжної літератури Шполянського НВК: «ЗОШ I-III ступенів № 3 – гімназія» Шполянської районної ради Черкаської області.

Неб'янська Т. В., учитель зарубіжної літератури Шполянського НВК: «ЗОШ I-III ступенів № 2 – лицей» Шполянської районної ради Черкаської області.

Рак В. В., учитель зарубіжної літератури Топилянського НВК: «Дошкільний навчальний заклад – ЗОШ I-III ступенів» Шполянської районної ради Черкаської області.

Ткаченко О. М., учитель зарубіжної літератури Шполянського НВК: «ЗОШ I-III ступенів № 3 – гімназія» Шполянської районної ради Черкаської області.

Шестопад Т. А., учитель зарубіжної літератури Шполянської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату I - II ступенів Шполянської районної ради Черкаської області.

Рецензенти:

Лісова Н. І. – доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», кандидат педагогічних наук

Литвин І. М. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу Навчально-наукового Інституту іноземних мов Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Малигіна Л. М. – учитель-методист, учитель зарубіжної літератури Черкаського фізико-математичного лицю Черкаської міської ради Черкаської області

Спецкурс для вчителів

К. Г. Паустовський. Митець, який дарував радість.

Навчально-методичний комплекс розроблений відповідно до вимог Державного стандарту й рекомендований для підготовки вчителів зарубіжної літератури в закладах післядипломної педагогічної освіти

Рекомендовано до друку вченою радою
комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут
післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»
Протокол № 2 від 08 червня 2017 року

Програма навчального модуля «Навчально-методичний комплекс «К. Г. Паустовський. Митець, який дарував радість» у повній мірі реалізує компетентісний підхід до підготовки педагогічних працівників категорії учителі зарубіжної літератури за освітніми галузями «Мови і літератури» в системі післядипломної освіти. Загальний обсяг курсу – 35 годин (для учнів; 1,2 кредита ЄКТС) та 16 годин спецкурс для учителів.

Навчання здійснюється за очно-дистанційною формою, що складається з онлайн курсів для теоретичної підготовки (16 годин) і очних тренінгів з відпрацювання практичних навичок (6 годин). Навчальний модуль апробовано у 2017-2018 роках у Черкаській області.

Цільова група навчального модуля – педагогічні працівники (вчителі зарубіжної та російської літератури).

Навчально-методичний комплект складається з опису профілю програми навчального курсу, пояснювальної записка до нього та навчально-методичних матеріалів для тренера і слухачів, укладений відповідно до вимог Державного стандарту й рекомендований для підготовки вчителів зарубіжної літератури в закладах післядипломної педагогічної освіти.

Мета програми. Удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників у сфері мовних і літературних компетентностей учнів, мотивації розвитку креативності, формування творчих здібностей та дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання. Профіль програми навчального модуля «Навчально-методичний комплекс «К.Г.Паустовський. Митець, який дарував радість».

Програма може впроваджуватись у вигляді навчального модуля у складі курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників або як окремий очно-дистанційний курс обсягом 1, 2 кредита ЄКТС.

Зміст

1. Пояснювальна записка до спецкурсу для вчителів	5-6
2. Програма спецкурсу для вчителів	7-20
3. Пояснювальна записка до спецкурсу для учнів 5 класу	21-23
4. Програма спецкурсу для учнів 5 класу	23-31
5. Список рекомендованої літератури	32-33
6. Розробки уроків для учнів 5 класу	34-136
7. Літературна вікторина	137-138
8. Літературна гра «Зоряний час»	139-146
9. Тести	147-175
10. Список використаної літератури	175-176
11. Електронний посібник «Казки й оповідання для дітей К. Г. Паустовського. Спецкурс. 5 клас», розробки уроків із зарубіжної літератури для 5 класів, виконаних у MS Power Point (диск).	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На вимогу сьогодення література покликана формувати людину як особистість, здатну самостійно здобувати інформацію, поновлювати її, коригувати та інтерпретувати протягом усього свого життя.

Спецкурс «К. Г. Паустовський. Митець, який дарував радість». має певною мірою розширити уявлення педагогів про творчість К. Г.Паустовського, спонукати співучасників навчального процесу до вдосконалення загальної культури; розвивати збагачення світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення й поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів.

Мета курсу: формувати читацький смак, активізувати зацікавленість людини до культурних новацій та мистецьких явищ, які вплинули на розвиток літератури, вчити аналізувати художній текст з використанням сучасних літературознавчих методів та створювати свої тексти.

Завдання курсу:

* формувати уявлення про художню літературу та творчість К.Г.Паустовського як важливу складову частину системи мистецтв і духовної культури українців;

* визначати національну своєрідність і загальнолюдську значущість творів сучасної зарубіжної літератури, зокрема в зіставленні з творами української літератури та інших видів мистецтва;

* формувати бажання читати літературні твори, здатність насолоджуватися мистецтвом слова;

* відпрацьовувати навички розрізнення явищ елітарної та масової культури (на матеріалі творів К.Г.Паустовського: порівняння віршів і прози митця);

* сприяти всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації особистості в сучасному світі.

Пропонована розробка базується на здобутках літературознавчої та педагогічної наук, а також методики дистанційного навчання; ураховує принципи доступності, наступності й перспективності з урахуванням фахових інтересів і потреб учителів-словесників.

Програма спецкурсу очно-дистанційної форми навчання розрахована на 14 год. і може бути реалізована в такі терміни:

- 1 набір: жовтень-листопад;
- 2 набір: квітень-травень.

Орієнтовний термін набору груп слухачів (до 25 осіб у групі) спецкурсу:

- 1 набір: до 1 жовтня;
- 2 набір: до 1 квітня кожного року.

Авторська розробка складається з пояснювальної записки та програми спецкурсу для учителів, із пояснювальної записки і програми для учнів 5 класу, де вказано кількість годин, відведених на вивчення теми, зміст і обсяг обов'язкових для засвоєння теоретичних відомостей, означено мистецький контекст окремих літературних творів (в спецкурсі для учителів), матеріалів для уроків, у межах яких подані запитання для самоперевірки й указана література для опрацювання; літературної гри «Зоряний час», вікторини «Герої казок і оповідань К. Г. Паустовського», підсумкових тестових завдань та електронного посібника «Казки й оповідання для дітей К. Г. Паустовського. Факультативний курс. 5 клас», який містить 17 розробок уроків із зарубіжної літератури для 5 класу, виконаних у MS Power Point) і списку використаної літератури.

Такий спецкурс покликаний сприяти поглибленню літературної освіти, залучати до скарбниці національної культури, має спрямувати роботу методичної служби на результативну співпрацю з учителями-філологами: розширити уявлення педагогів про творчість К. Г. Паустовського, спонукати співучасників навчального процесу до вдосконалення загальної культури; розвивати збагачення світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення й поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання.

Спецкурс очно-дистанційної форми курсової підготовки дає широкий простір для усвідомленого сприйняття літератури як явища мистецтва і спрямований на результативну співпрацю методиста й учителя-словесника.

Мета курсу:

- формувати читацький смак;
- активізувати зацікавленість людини до культурних новацій та мистецьких явищ, які вплинули на розвиток літератур;
- вчити аналізувати художній текст з використанням сучасних літературознавчих методів та створювати свої тексти;
- надати науково-методичну й практичну допомогу вчителям зарубіжної літератури щодо формування творчої особистості учнів;
- формувати навички виконання творчих завдань;
- практично відпрацювати відповідного комплексу знань та вмінь;
- засвоєння знань з методики проведення онлайн-занять;
- формування вмінь технічного забезпечення заходів;
- формування навичок створення візуального контенту.

Програма спецкурсу (15 годин)

№ п/п	К-ть год	Формування ключових компетентностей	Зміст навчального матеріалу	Мистецький контекст та пояснення
1	2	<p>Ключові компетентності.</p> <p><i>Учитель навчає осмислювати</i> заємозв'язок усього живого на світі, важливість збереження природи як середовища, необхідного для життя людини; <i>пізнавати</i> красу навколишнього середовища, <i>усвідомлювати</i> взаємозв'язки людини і природи (НЛ-1); <i>використовувати</i> народну мудрість у повсякденному житті для уникнення конфліктних ситуацій; <i>усвідомлювати</i> відповідальність за свої вчинки (НЛ-2); <i>осмислювати</i> цінність життя; <i>усвідомлювати</i> переваги здорового способу життя в ході вивчення творів К.Г.Паустовського (НЛ-3); <i>цінувати</i> ініціативність та</p>	<p>К. Г. Паустовський (1892-1968). Митець, який дарував радість.</p> <p>Витончена поезія прозових творів К. Г. Паустовського. Любов і бережне ставлення до природи. Дружба людини і природи. «Заячі лапи» (1937), «Дрімучий ведмідь» (1947), «Теплий хліб» (1945), «Квакша» (1954).</p> <p>Доброта як засіб перевиховання. «Кіт - злодюга» (1936). Краса і мудрість природи, пізнання її загадок і таємниць. «Турботлива квітка» (1953), «Сталева каблучка» (1946), «Артільні мужички»(1949). Боротьба добрих і злих сил. Перемога сміливості,</p>	<p>Малярство:</p> <p>Сергій Іванович Васильківський, портрет П. К. Сагайдачного, підбірка портретів невідомих авторів. Врубель Михайло Олександрович; Імпресіонізм. (Абра́м Ма́лов ич Мане́ вид)</p> <p>Художники-ілюстратори книг К. Паустовського:</p> <p>Кузнецов Костянтин Васильович; Устинов Микола Олександрович; Епішин Геннадій Іванович та ін.</p> <p>Музика:</p> <p>Джузеппе Верді, Вольфганг Амадей</p>

	<p><i>формувати</i> активну життєву позицію (НЛ-4).</p> <p>Предметні компетентності. <i>Учитель навчає розуміти</i> значення художньої літератури в сучасному житті людини й людства; <i>проводить словникову роботу з поняттями</i> «оповідання», «повість», <i>привчає виразно читати</i> тексти оповідань; <i>визначати</i> головну думку прочитаного; <i>переказувати</i> тексти казок, оповідань (окремі фрагменти й цілісно); <i>висловлювати</i> враження та власне ставлення до подій творів; <i>давати</i> характеристику персонажів, <i>оцінювати</i> їхні вчинки, моральні якості; <i>розкривати</i> гуманістичний зміст творів, моральні цінності, утілені в них; <i>проводить словникову роботу</i> - тлумачення понять «антитеза», «алегорія», <i>навчає вирізняти</i> їх у прочитаних</p>	<p>вірності і справедливості над зрадою і підступністю. Виховання любові до Батьківщини, природи та рідних людей. «Мандри жука-носорога (солдатська казка)» (1945), «Розкуйовджений горобець»(1948).</p> <p>(ТЛ) Антитеза, алегорія, початкове поняття про автора, оригінал і переклад, про поезію в прозі. Пейзаж, тема, ідея, епітет, метафора.</p> <p>(ЛК) Національний колорит казок і засоби його створення. Казкові образи й сюжети у творах мистецтва (живопис, кіно, музика, мультиплікація та ін.). Пейзаж у літературі та інших видах мистецтва.</p> <p>(УС) К. Г. Паустовський і Україна. Літературні музеї митця. Переклади творів письменника про природу українською мовою.</p>	<p>Моцарт, Петро Ілліч Чайковський.</p> <p>Література: «Мені здається, Ваша доля, Ваша справжня поезія в прозі. Саме тут, якщо ви зумієте проявити досить завзятості, впевнений, зумієте досягти чогось значного», – І. Бунін.</p> <p>Вірші Паустовського.</p> <p>Екранізації: 1960 – «Північна повість» (фільм); 1967 – «Розпатланий горобець» (мультифільм); 1973 – «Теплий хліб» (мультифільм); 1979 – «Сталеве колечко» (мультифільм); 1979 – «Квакша» (мультифільм); 1983– «Солдатська</p>
--	---	--	---

		<p>текстах, <i>розкривати</i> значення антитези й алегорії в текстах; <i>розуміти</i> поняття «автор літературного твору»; <i>знайомить</i> із творами мистецтва, в яких утілені казкові образи й сюжети (живопис, музика, мультиплікація, кіно тощо); <i>знайомить</i> з термінами «тема», «ідея», <i>розкриває</i> їх у прочитаних творах; <i>навчає визначати</i> ставлення автора до світу природи, <i>знаходити</i> і <i>коментувати</i> відповідні цитати; <i>проводить</i> <i>словникову</i> роботу з поняттями «епітет», «метафора», <i>навчає вирізняти</i> їх у прочитаних текстах, <i>визначати</i> роль у розкритті авторського задуму; <i>навчає бачити</i> специфіку літературного пейзажу, <i>порівнювати</i> оригінали й художні переклади творів митця.</p>	<p><i>(МЗ) Російська література, історія, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, природознавство.</i></p> <p><i>(ЕК) Зіставлення літературних творів з екранізаціями, ілюстраціями до них. Елементи фольклору в літературних творах про природу.</i></p> <p>Для самостійного опрацювання: Казки та оповідання про музику і композиторів.</p>	<p>казка» (мультфільм); 2003 – «Острів без любові» (телесеріал). «Жителі старого дому» за мотивами оповідань К. Паустовського. Свердловська кіностудія. 1988 г. Режисер: Олексій Караєв</p> <p>Фото: колаж із книг К.Г. Паустовського; річки –Дніпро; Рось. міста – Київ, Черкаси, Сміла.</p>
2	4	Ключові компетентності	К. Г. Паустовський. Казки та оповідання для	Малярство. Художники-

	<p><i>Учитель навчає розуміти залежність людини від навколишнього середовища (НЛ -1); привчає визнає рівність людей незалежно від їхнього таланту і статусу (НЛ -2); допомагає усвідомити цінність життя, розуміти вплив мистецтва на душу людини (НЛ -3).</i></p> <p>Предметні компетентності</p> <p><i>Учитель формує вміння визначати актуальні проблеми у прочитаних творах, висловлювати своє ставлення до порушених питань, розкривати їхню актуальність; виявляти особливості сюжету і композиції творів, визначати кульмінаційні моменти; характеризувати ставлення персонажів до світу, природи, людей, мистецтва; пояснювати вчинки персонажів, мотиви їхньої поведінки; розкривати внутрішні порухи, поривання, мрії й прагнення персонажів;</i></p>	<p>дітей. Чудо музики в оповіданні «Старий кухар»(1940). Музичність тексту оповідання.</p> <p>Духовні і моральні якості особистості в творі.</p> <p>Вміння бачити прекрасне у повсякден-ному житті.</p> <p>Краса природи і людської душі в оповіданні К. Г. Паустовського «Кошик з ялиновими шишками» (1954); філософський смисл оповідання, питання сенсу життя, справжньої краси, сили впливу мистецтва на характер людини і її подальшу долю.</p> <p>Гуманістичні погляди письменника на світ і людину, необхідність збереження високих моральних якостей, що визначають долю всього людства.</p> <p>Думка про красу і поезію людської душі, розуміння митцем людського єства в оповіданні «Струна» (1943).</p>	<p>ілюстратори книг К.Г. Паустовського: Кузнецов Костянтин Васильович , Устинов Микола Олександрович, Епішин Геннадій Іванович, Митченко Людмила Іванівна</p> <p>Музика: Вольфганг Амадей Моцарт; Едв́рд Ѓ герц Гр́г. Петро Ілліч Чайковський,</p> <p>Література: Оповідання К. Паустовського «Струна», читає Павло Бесєдін.</p> <p>Фото: В.А. Моцарт, П.І. Чайковський, Е.Г. Гр́г. Н. Паганіні. Пейзажі Норвегії.</p> <p>Відео: «Старий кухар». Читає Alexander Gami. Автор ролика - Світлана Бружина.</p>
--	--	---	--

		<p>пояснювати символічне в тексті; допомагає дати визначення поняття «художня деталь», знаходити художні деталі та встановлювати їхню роль у тексті (змалювання персонажів, розкриття внутрішнього стану, увиразнення авторської ідеї та ін.); розуміти поняття «точка зору», виявляти у творах різні точки зору (персонажів, оповідача) на події, зіставляти їх; допомагає виявляти в окремих епізодах підтекст і визначати прихований зміст висловлювання, та обґрунтовувати свою думку; коментувати факти життєвої і творчої біографії митця; вчить зіставляти літературні твори з їхніми екранізаціями, ілюстраціями, перекладом (за вибором).</p>	<p>(ТЛ) Художня деталь, підтекст. (ЛК) Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва. (УС) К. Г. Паустовський і Україна. Літературні музеї. К Паустовського в Україні. Переклади творів митця українською мовою. (ЕК) Зіставлення літературних творів з відео, ілюстраціями до них.</p> <p>(МЗ) Музичне мистецтво, історія, живопис.</p> <p>Для самостійного опрацювання: К. Паустовський. «Скрипучі мостини».</p>	<p>Любов Малова «Скрипучі мостини».</p> <p>Екранізації: 1989 - Кошик з ялиновими шишками (мультфільм з музикою Гріга).</p>
3	2	<p>Ключові компетентності вчить висловлювати судження щодо важливості</p>	<p>К. Г. Паустовський. «Далекі роки» (1945 - 1946). (2-3 глави із повісті</p>	<p>Малярство: Вінсент ван Гог "Олеандри", Сарьян Мартирос</p>

	<p>духовного й емоційного збагачення людини (НЛ-1); <i>допомагає аналізувати</i> трагічні наслідки ризикованого втручання особистості у світ інших людей НЛ-1); <i>допомагає усвідомити</i> красу високих почуттів, формує критичну думку щодо вияву меркантилізму, прагматизму у людських стосунках; <i>привчає</i> <i>набувати</i> навичок ухвалювати життєво важливі рішення, <i>усвідомлювати</i> цінність родинних стосунків (НЛ-2); <i>привчає</i> <i>цінувати</i> професіоналізм, <i>навчає</i> долати труднощі. (НЛ-4).</p> <p>Предметні компетентності</p> <p><i>привчає виразно читати</i> художні тексти, емоційно їх <i>сприймати, висловлювати</i> враження ; <i>формує вміння розкривати</i> історичні, моральні, філософські проблеми у</p>	<p>за вибором учителя). Основні віхи життя дитячих років К. Г. Паустовського в Україні (на Черкащині) через призму його творчості.</p> <p>Формування особистості письменника під впливом українських звичаїв, побуту, колориту; національна самосвідомість митця.</p> <p>Вплив художнього слова К. Г. Паустовського на розвиток уяви, образного мислення, фантазії учнів, спонукання школярів до споглядання. Взаємодія автора і читача, що спрямована на формування дбайливого ставлення до слова, розкриття його змісту.</p> <p>Виховання любові до краю, де виріс, до рідного слова, до людини і природи. Формування високоморальної особистості. (ТЛ) Гумор,</p>	<p>Сергійович «Мій олеандр Василій». Сергій Іванович Васильківський, портрет Петра Сагайдачного; підбірка портретів П. К. Сагайдачного невідомих авторів 18 і 19 століть.</p> <p>Музика:</p> <p>Фото: Пейзажі: річки – Рось, Дніпро. Міста: Київ, Черкаси, Сміла. Сім'я Височанських. О.О. Полевицька, М.К. Заньковецька, М. Кропивницький, М. К. Садовський, П.К. Саксаганський Колаж із книг К.Г. Паустовського. А. Климко. «Сагайдачний громить османів». Поштівка. 1938 року.</p>
--	---	---	---

	<p>творах письменника, актуальність проблематики оповідань для сьогодення; <i>розповідає та привчає аналізувати</i> основні факти життя і творчості митця; <i>навчає вирізняти</i> напружені (кульмінаційні) моменти сюжету, їхнє значення для розкриття образів персонажів; <i>формує вміння аналізувати</i> образи персонажів: їхні характерні риси, вчинки, стосунки з іншими персонажами, динаміку, засоби створення (художня деталь, символи та ін.); <i>навчає визначати</i> у творах антитези, метафори <i>пояснює</i>, як вони реалізовані у творах митця; <i>привчає бачити</i> у прочитаних творах символи, <i>виявляти</i> їхній прихований зміст, множинність трактування; оригінали й художні переклади (фрагменти) творів митця; <i>навчає висловлювати</i> власне</p>	<p><i>іронія, художня деталь, підтекст. (УС)</i> <i>К.Г. Паустовський і Україна. Літературні музеї. К.Г. Паустовського в Україні. Українські переклади творів К.Г.Паустовського.</i> (ЕК)Зіставлення літературного твору з ілюстраціями до нього, фото початку ХХ століття. (МЗ) Музичне мистецтво, історія, живопис, історія театру. Для самостійного опрацювання: Автобіографія (Повість про життя): «Далекі роки» (1945 - 1946); «Бентежна юність» (1954 - 1955); «Початок невідомого століття» (1956 - 1957); «Час великих очікувань» (1958 - 1959); «Кидок на Південь» (1959 - 1960); «Книга блукань» (1963).</p>	
--	--	--	--

		ставлення до порушених у творі моральних проблем.		
4	2	<p>Ключові компетентності</p> <p><i>вчить висловлювати судження</i> щодо важливості духовного й емоційного збагачення людини; <i>допомагає аналізувати трагічні наслідки ризикованого втручання особистості у світ інших людей</i> (НЛ-1); <i>допомагає усвідомити</i> красу високих почуттів, формує критичну думку щодо вияву меркантилізму, прагматизму у людських стосунках; <i>привчає визнавати</i> рівність людей незалежно від їхнього таланту і статку (НЛ-2); <i>привчає набувати</i> навичок ухвалювати життєво важливі рішення, <i>усвідомлювати</i> цінність родинних стосунків (НЛ-2); <i>привчає цінувати</i> професіоналізм, <i>навчає</i> долати труднощі. (НЛ-4).</p> <p>Предметні</p>	<p>К. Г. Паустовський. Історичні повісті. «Тарас Шевченко» (1939).</p> <p>Біографія Т. Г. Шевченка – як своєрідне кліше, першооснова поетико-романтичної структури повісті. Тракткування особистості Шевченка як вічного ідеалу художника і творця для свого народу. Біографія Тараса Григоровича Шевченка, яка будується на точних, вивірених фактах, що підтверджується сучасними дослідженнями життєвого і творчого шляху Т. Г. Шевченка. Факти з життя від дня народження до дня смерті.</p> <p><i>(ТЛ) Поглиблення понять про образ (типовий), повість (соціально-психологічна, соціально-побутова, філософська, поетико-романтична), оповідання, комедію,</i></p>	<p>Малярство:</p> <p>Т. Г. Шевченко – художник.</p> <p>Музика: Пісні на слова</p> <p>Т. Г. Шевченка.</p> <p>Література:</p> <p>До 200-річчя зі дня народження</p> <p>Т. Г. Шевченка</p> <p>переклад повісті «Тарас Шевченко» Паустовського українською мовою Артамонової Олени Володимирівни.</p> <p>Переклад повісті «Тарас Шевченко» Паустовського українською мовою В.Г. Піддубняк, С.К. Кузнецова –</p> <p>Кіно: х/ф «Тарас Шевченко» (1951), Київська кіностудія художніх фільмів ім. О. Довженка.</p> <p>Прем'єра: 17 грудня</p>

	<p>компетентності</p> <p><i>привчає виразно читати художні тексти, емоційно сприймає, висловлює враження від прочитаних творів;</i></p> <p><i>формує вміння розкривати історичні, моральні, філософські проблеми у творі письменника, актуальність проблематики для сьогодення;</i></p> <p><i>розповідає та привчає аналізувати основні факти життя і творчості митця; навчає вирізняти напружені (кульмінаційні) моменти сюжету, їхнє значення для розкриття образів персонажів;</i></p> <p><i>формує вміння аналізувати образи персонажів: їхні характерні риси, вчинки, стосунки з іншими персонажами, динаміку, засоби створення (художня деталь, символи та ін.);</i></p> <p><i>привчає бачити признаки та розвиває вміння знаходити у прочитаному</i></p>	<p><i>художню деталь (психологічна).</i></p> <p><i>Психологізм.</i></p> <p>(ЛК) <i>Утілення образів і сюжетів творів Паустовського у мистецтві (ілюстраціях, кіно, театрі тощо).</i></p> <p>(УС) <i>К.Г. Паустовський і Україна. Літературні музеї К.Г. Паустовського в Україні. Українські переклади творів К.Г.Паустовського.</i></p> <p>(ЕК) <i>Зіставлення літературного твору з ілюстраціями до нього, фото початку ХХ століття.</i></p> <p>(МЗ) <i>Художня культура, іноземна мова, географія, історія, живопис,</i></p>	<p>1951 р. Режисери: І. Савченко, О.Алов, В. Наумов.</p> <p>х/ф "Сон" (1964), Київська кіностудія імені О.Довженка, 1964.Режисер: В. Денисенко.</p> <p>Оператор: М. Чорний.</p> <p>Художник-постановник: М. Резнік.</p>
--	--	--	--

		<p>твори символи, <i>виявляти</i> їхній прихований зміст, множинність трактування; оригінал й художній переклад (фрагменти); <i>навчає висловлювати</i> власне ставлення до порушених у творах філософських і моральних проблем.</p>	<p>Для самостійного опрацювання: повість «Кара-Бугаз», оповідання «Зупинка в пустелі».</p>	
5	2	<p>Ключові компетентності <i>вчить висловлювати</i> судження щодо важливості духовного й емоційного збагачення людини (НЛ-1); <i>допомагає проаналізувати і зрозуміти</i> трагічні наслідки егоїстичного відношення до особистості в суспільстві (НЛ-1); <i>формує усвідомлення</i> краси високих почуттів, критичну думку щодо вияву меркантилізму, прагматизму, егоїзму у людських стосунках; <i>привчає набувати</i> навичок ухвалювати життєво важливі рішення, <i>усвідомлювати</i> цінність родинних стосунків (НЛ-2);</p>	<p>К. Г. Паустовський. «Телеграма». Екзестинційна новела про життя і про смерть, про любов і прощення, про вічне і про тимчасове, про сьогодні і про миттєве. Взаємовідносини батьків і дітей. Проблема самотності старшого покоління. Два жіночих образи – своєрідна метафора, протиставлення двох світів «минулого» і «сучасного». Замовчування в оповіданні «Телеграма» та глибинність змісту твору. (ТЛ) Поглиблення понять <i>про</i>, новелу, оповідання, <i>художню деталь</i>.</p>	<p>Кіно: «Телеграма». Короткометражний фільм. 1957р. Режисер: Ю. Щербаков. Сценарій: Ю. Щербаков. Оператор: П. Ємельянов. Композитор: В. Овчинніков. Живопис: Гравюра 1622рік. «Петро Сагайдачний». Фото: Марлен Дітріх і Костянтин Паустовський. Історія однієї фотографії в трьох оповідях.</p>

	<p><i>привчає цінувати професіоналізм, навчає долати труднощі. (НЛ-4).</i></p> <p>Предметні компетентності</p> <p><i>привчає виразно читати художні тексти, емоційно сприймає, висловлює враження від прочитаних творів;</i></p> <p><i>формує вміння розкривати історичні, моральні, філософські проблеми у творі актуальність проблематики для сьогодення;</i></p> <p><i>розповідає та привчає аналізувати основні факти життя і творчості митця; навчає вирізняти напружені (кульмінаційні) моменти сюжету, їхнє значення для розкриття образів персонажів;</i></p> <p><i>формує вміння аналізувати образи персонажів: їхні характерні риси, вчинки, стосунки з іншими персонажами, динаміку, засоби створення (художня</i></p>	<p><i>Екзистенціоналізм, інтер'єр, психологізм, пейзаж.</i></p> <p><i>(ЛК) Утілення образів і сюжетів творів Паустовського у мистецтві (ілюстраціях, кіно, театрі, радіо тощо).</i></p> <p><i>(УС) К.Г. Паустовський і Україна. Літературні музеї К.Г. Паустовського в Україні. Українські переклади творів К.Г.Паустовського.</i></p> <p><i>(ЕК)Зіставлення літературного твору з кінофільмом, ілюстраціями, фото початку ХХ століття.</i></p> <p><i>(МЗ) Художня культура, географія, історія, живопис, гравюра.</i></p> <p>Для самостійного опрацювання: К. Г. Паустовський.</p>	<p>Література: «В 1937-му році Паустовским був написаний цикл невеликих оповідань «Літні дні» (на матеріалі повісті " «Золота троянда»). Матеріал про долю дочки художника, що ліг в основу твору «Телеграма», ми знаходимо в повісті " Золота троянда" в главі Зарубки на серці".</p> <p>«Я оселився пізньої осені в селі під Рязанню, в садибі відомого свого часу гравера Пожалостіна...» – <i>К.Паустовський.</i></p> <p>Марлен Дітріх про новелу «Телеграма».</p>
--	--	--	--

		<p>деталь, символи та ін.); <i>привчає бачити признаки та розвиває вміння знаходити</i> у прочитаному творі символи, <i>виявляти</i> їхній прихований зміст, множинність трактування; оригінали й художні переклади (фрагменти); <i>навчає висловлювати</i> власне ставлення до порушених у творі філософських і моральних проблем.</p>	<p>Історичні повісті «Доля Шарля Лонсевіля» (1933), «Орест Кипренський» (1937), «Ісаак Левітан» (1937).</p>	
6	2	<p>Ключові компетентності <i>вчить висловлювати</i> судження щодо важливості духовного й емоційного збагачення людини (НЛ-1); <i>допомагає аналізувати</i> трагічні наслідки ризикованого втручання особистості у світ інших людей НЛ-1); <i>допомагає усвідомити</i> красу високих почуттів, формує критичну думку щодо вияву меркантилізму, прагматизму у людських стосунках; <i>привчає</i></p>	<p>К. Г. Паустовський. «Золота троянда» (1955р). Книга про письменницьку працю, про долю мистецтва, про природу творчості і завдання художника. Питання творчості. Образи митців. Пошук глибинної гармонії світу, прихованої від погляду простих смертних і силою геніїв здатність людини проникати в таємниці світобудови. (ТЛ) Поглиблення понять про образ (типовий),</p>	<p>Малярство: Картини Ореста Кипренського, Ісаака Левитана, Тараса Шевченка Література: «Письменником може бути тільки той, у кого є що сказати людям нового, значного і цікавого, та людина, яка бачить багато, чого інші не помічають» ,» – <i>К.Паустовський.</i> Портрети: Антона</p>

	<p><i>набувати</i> навичок</p> <p><i>ухвалювати</i> життєво</p> <p><i>важливі</i> рішення,</p> <p><i>усвідомлювати</i> цінність</p> <p>родинних стосунків (НЛ-2);</p> <p><i>привчає</i> цінувати</p> <p>професіоналізм, <i>навчає</i></p> <p>долати труднощі. (НЛ-4).</p> <p>Предметні компетентності</p> <p><i>привчає виразно читати</i></p> <p>художні тексти, емоційно</p> <p><i>сприймає, висловлює</i></p> <p>враження від прочитаних</p> <p>творів; <i>формує вміння</i></p> <p><i>розкривати</i> історичні,</p> <p>моральні, філософські</p> <p>проблеми у творі</p> <p>актуальність проблематики</p> <p>для сьогодення;</p> <p><i>розповідає та привчає</i></p> <p><i>аналізувати</i> основні факти</p> <p>життя і творчості митця;</p> <p><i>навчає вирізняти</i> напружені</p> <p>(кульмінаційні) моменти</p> <p>сюжету, їхнє значення для</p> <p>розкриття образів</p> <p>персонажів; <i>формує вміння</i></p> <p><i>аналізувати</i> образи</p> <p>персонажів: їхні характерні</p>	<p><i>повість (соціально-психологічна, соціально-побутова, філософська, поетико-романтична), оповідання, комедію, художню деталь (психологічна).</i></p> <p><i>Психологізм.</i></p> <p>(ЛК) Утілення образів і сюжетів творів Паустовського у мистецтві (ілюстраціях, кіно, театрі тощо).</p> <p>(УС) К Г. Паустовський і Україна. Літературні музеї К Г. Паустовського в Україні. Українські переклади творів К.Г.Паустовського.</p> <p>(ЕК) Зіставлення літературного твору з ілюстраціями до нього, фото початку ХХ століття.</p> <p>(МЗ) Художня культура, іноземна мова, географія, історія, живопис</p> <p>Для самостійного опрацювання:</p> <p>«Іллінський вир».</p>	<p>Павловича Чехова, Олександра Сергійовича Пушкіна, Ганса-Христіана Андерсена, Михайла Юрійовича Лермонтова.</p> <p>Музика:</p> <p>Петра Ілліча Чайковського, Едварда Гріга;</p> <p>Опера:</p> <p>1962 — «Сніг» Олександра Фрідлендера.</p> <p>Балет:</p> <p>1962 — «Поручик Лермонтов» Олександра Фрідлендера</p> <p>К. Г. Паустовський. «Золота троянда» (1955 р).</p> <p>Переклад твору на українську мову – 1956 -1957р.</p>
--	---	--	---

		<p>риси, вчинки, стосунки з іншими персонажами, динаміку, засоби створення (художня деталь, символи та ін.); <i>привчає бачити у прочитаних творах символи, виявляти їхній прихований зміст, множинність трактування; оригінали й художні переклади (фрагменти); навчає висловлювати власне ставлення до порушених у творі філософських і моральних проблем.</i></p>		
7	1	<p>Обговорення в ході Інтернет- конференції творів К. Г. Паустовського «Телеграма», «Тарас Шевченко», «Золота троянда».</p> <p>(Рекомендовані для позакласного читання у 8 - 11 класах).</p>	<p>Підсумки. Узагальнення і систематизація навчального матеріалу.</p> <p>В його творчості розкривається вічне — краса, шляхетність, одухотвореність.</p> <p>(МЗ) Українська література.</p>	<p>Скульптура:</p> <p>Пам’ятник К.Г.Паустовському в Одесі(2010р.).</p> <p>Автор – Л.Липтуга.</p> <p>Пам’ятник в Тарусі (2012 р.).</p> <p>Скульптор – В. М. Церковников, архітектори– В. Н. Ржевський, Н. П. Маркін.</p>
Разом: 15 год.				

Спецкурс для учнів 5 класу

«К. Г. Паустовський. Митець, який дарував радість»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Література є свідченням високої духовної розвиненості народу, вона є невід'ємною складовою його культури, носієм позитивного заряду духовної енергії. Художні твори допомагають формувати та збагачувати особистість дитини не лише на уроках літератури, а й у позакласній роботі.

Програму розроблено на підставі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392) із врахуванням чинної Програми із зарубіжної літератури (зі змінами 2015р.-2017р. авторського колективу під керівництвом проф.О.М.Ніколенко).

Головною метою курсу є розвиток і соціалізація особистості учнів, формування в них національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення й поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів.

Випускник школи – це особистість, яка знає історію рідного краю, є носієм української культури, поважає культуру інших народів; вільно спілкується державною мовою й кількома іноземними мовами, має бажання і здатність до самоосвіти, виявляє активність і відповідальність у громадському й особистому житті, бережно ставиться до природи, безпечно й доцільно використовує досягнення науки й техніки, дотримується здорового способу життя.

Спецкурс із зарубіжної літератури «К. Г. Паустовський. Митець, який дарував радість» покликаний формувати читацький смак, активізувати зацікавленість учнів до культурних новацій та мистецьких явищ, які вплинули на розвиток літератури, вчити аналізувати художній текст з використанням сучасних літературознавчих методів та створювати свої тексти.

Пропонований матеріал допоможе учителеві розширити читацькі обрії школярів, систематизувати та узагальнити знання з конкретних програмних

тем, поглибити розуміння жанрової специфіки літературних текстів, їхніх мовно-стилістичних особливостей, що загалом має сприяти формуванню уважного читача, здатного розкодувати приховане за художніми світами авторське бачення.

Використання текстів К. Г. Паустовського дасть змогу збагнути творчість письменника з українським корінням, зрозуміти його індивідуальність, зображально-виражальні особливості художнього стилю митця, сформує власні уявлення учнів про твори мистецтва на основі особистісних асоціацій і переживань, що може спонукати учнів до власної художньої творчості.

У зв'язку з цим основними завданнями програми є читання і вивчення творів літератури, засвоєння художніх цінностей та підготовка школярів до самостійного ознайомлення з літературними творами в школі та за її межами.

Програма націлена на формування у школярів потреби в широкому узагальненні, у цілісному сприйнятті життя й історичної долі українського народу і людства, в осмисленні ролі мистецтва, творчого шляху письменника, та його внеску в світову культуру. Учні отримують широкі можливості встановлювати зв'язки конкретно-історичного і загальнолюдського аспектів, що посилює морально-етичний вплив на школярів.

Головним об'єктом вивчення є тексти літературних творів К.Г.Паустовського, даних із теорії літератури, а також навчання вмінню створювати свої власні тексти. Однак учителеві особливу увагу треба звернути на роботу безпосередньо з художнім текстом. Важливо навчити аналізувати та інтерпретувати текст, розвивати уміння учня бачити художні деталі, розуміти творчий задум письменника та оцінювати особливості його реалізації, насолоджуватися самим процесом читання. Саме така робота допоможе школярам сприйняти літературу як мистецтво слова. Програма націлена на формування школяра не як пасивного споживача певного обсягу інформації, а як особистість, здатну самостійно її здобувати, поновлювати, корегувати та інтерпретувати текст впродовж усього свого життя. Спецкурс орієнтує учителя на розвиток морально-етичних цінностей учнів, пізнання краси і добра, виховання любові до природи і людини.

Програма є орієнтовною. У процесі роботи вчителі можуть вносити корективи до тем щодо змісту, допускається переформулювання окремих із них, заміна іншими, доповнення. Мотивується це бажанням учителя поліпшити даний курс, врахувати інтереси різних учнів тощо.

Матеріали розташовано відповідно до теми курсу «Зарубіжна література» У кінці подано список джерел, які, крім підготовки до факультативів, можна використати для інших позакласних заходів.

Навчальний матеріал програми розподілено за такими рубриками:

- «Кількість годин (рекомендованих для вивчення розділу / теми)»;
- «Зміст навчального матеріалу»;
- «Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів (за розділами)».

Клас	Семестр	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік	Види занять і кількість годин	Форма контролю
5(6)	I-II	1	35	лекційні – 16 практичні – 16 екскурсії – 1	Контрольна робота – 1 Захист проекту – 1

5 клас

№№	К-ть год.	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів (за розділами)
1.	1	Вступ К. Г. Паустовський (1892 – 1968). Митець, який дарував радість. В творчій лабораторії письменника. Літературна казка. Витончена поезія	Ключові компетентності <i>Учень (учениця):</i> осмислює на прикладі творів К. Г. Паустовського взаємозв'язок усього живого на світі, важливість збереження природи як середовища, необхідного для життя

	<p>прозових творів К. Г. Паустовського.</p> <p>2 Виховання любові до Батьківщини, природи та рідних людей. Віра в перемогу і в тих, хто любить і чекає у казці «Сталева каблучка» (1946), та солдатській казці «Мандри жука-носорога» (1945), Дружба людини і природи у лісовій казці «Дрімучий ведмідь» (1947). Жанрова специфіка літературної казки.</p> <p>Теорія літератури (ТЛ). <i>Літературна казка.</i></p> <p>Література і культура (ЛК). <i>Зв'язок фольклорних жанрів із культурними традиціями.</i></p> <p>Україна і світ (УС). Спільні для українського та російського фольклору (малих жанрів) теми, сюжети, образи. Елементи компаративістики (ЕК). <i>Порівняння оповідань про природу К.Паустовського і М.Стельмаха.</i></p> <p>Міжпредметні зв'язки (МЗ). <i>Українська література,</i></p>	<p>людини (НЛ-1); <i>використовує</i> мудрість казок і оповідань письменника у повсякденному житті для уникнення конфліктних ситуацій (НЛ-2);</p> <p><i>усвідомлює</i> переваги здорового способу життя в ході вивчення казок і оповідань К. Г. Паустовського. (НЛ-3); <i>формує</i> активну життєву позицію (НЛ-4).</p> <p style="text-align: center;">Предметні компетентності</p> <p><i>розуміє</i> значення художньої літератури в сучасному житті людини й людства; <i>розкриває</i> специфіку літературної казки; <i>розуміє</i> поняття «автор літературного твору» (на початковому рівні); <i>знає</i> твори мистецтва, в яких втілені казкові образи й сюжети (живопис, кіно, музика, мультиплікація, тощо), <i>виявляє</i> особливості інтерпретації казкових образів і сюжетів у різних видах мистецтва; <i>розкриває</i> гуманістичний зміст казок, моральні цінності, втілені в них; <i>знає</i> визначення понять «антитеза», «алегорія», <i>вирізняє</i> їх у прочитаних текстах, <i>розкриває</i> значення антитези й алегорії у казках; <i>розуміє</i> поняття «автор літературного твору»; <i>називає</i> українських</p>
--	--	--

		<i>історія, музичне мистецтво, живопис, театральне мистецтво, кіно.</i>	перекладачів К. Г. Паустовського. творів
2	2	<p>Світ дитинства</p> <p>К. Г. Паустовський. Доброта як засіб перевиховання. Оповідання «Кіт-злодюга» (1936). Вміння бачити прекрасне у повсякденному житті в оповіданнях «Гумовий човен» (1936), «Теплий хліб»(1945).</p> <p><i>(ТЛ) Портрет. Початкові поняття про сюжет, оповідання, повість, роман; оригінал і переклад.</i></p> <p><i>(ЛК) Утілення сюжетів творів Паустовського у кіно, живопису, графіці та інших видах мистецтва.</i></p> <p><i>(УС) Українські переклади творів К.Паустовського.</i></p> <p><i>(ЕК) Іван Франко й Костянтин Паустовський й про тварин.</i></p> <p><i>(МЗ) Музичне мистецтво, образотворче мистецтво</i></p>	<p>Ключові компетентності</p> <p><i>розуміє залежність людини від навколишнього середовища (НЛ-1); привчає визнає рівність людей незалежно від їхнього таланту і статку (НЛ -2); усвідомлює цінності життя, розуміє небезпеку потрапляння в критичні ситуації (НЛ -3).</i></p> <p>Предметні компетентності</p> <p><i>визначає актуальні проблеми у прочитаних творах, висловлює своє ставлення до порушених питань, розкриває їхню актуальність; виявляє особливості сюжету і композиції творів, визначає кульмінаційні моменти; характеризує ставлення персонажів до світу, природи, людей, мистецтва; пояснює вчинки персонажів, мотиви їхньої поведінки; розкриває внутрішні порухи, поривання, мрії й прагнення персонажів; пояснює символічний зміст назв творів; дає визначення поняття «художня деталь», знаходить художні деталі та встановлює їхню роль у тексті</i></p>

			(змалювання персонажів, розкриття внутрішнього стану, увиразнення авторської ідеї та ін.); <i>складає</i> план усного виступу; <i>підбирає</i> за допомогою учителя культурологічний матеріал.
3	4	Природа і людина Любов і бережне ставлення до природи в оповіданнях К. Г. Паустовського «Заячі лапи» (1937) й «Квакша» (1954). Краса і мудрість природи у оповіданні «Турботлива квітка» » (1960).	<i>розуміє</i> залежність людини від навколишнього середовища (НЛ-1); <i>привчає визнає</i> рівність людей незалежно від їхнього таланту і статку (НЛ-2); <i>усвідомлює</i> цінності життя, <i>розуміє</i> небезпеку потрапляння в критичні ситуації (НЛ-3).
	2	Пізнання таємниць природи у оповіданні «Борсучий ніс» (1935).	Предметні компетентності <i>визначає</i> актуальні проблеми у прочитаних творах, <i>висловлює</i> своє ставлення до порушених питань, <i>розкриває</i> їхню актуальність; <i>виявляє</i> особливості сюжету і композиції творів, <i>визначає</i> кульмінаційні моменти; <i>характеризує</i> ставлення персонажів до світу, природи, людей;
	2	Природа, сповнена загадок і пригод, у оповіданні «Останній чорт» (1936),. Поетизація світу природи у творі. Щирість, душевна відкритість головних героїв. <i>(ТЛ)</i> Художня деталь, підтекст. <i>(ЛК)</i> Пейзаж у літературі й інших видах мистецтва. <i>(ЕК)</i> Елементи фольклору в літературних творах про природу. В.Нестайко й К.Паустовський про тварин і	<i>пояснює</i> вчинки персонажів, мотиви їхньої поведінки; <i>розкриває</i> внутрішні порухи, поривання, мрії й прагнення персонажів; <i>пояснює</i> символічний зміст назв творів; <i>дає визначення</i> поняття «художня

		<p><i>природу.</i></p> <p>(МЗ) <i>музичне мистецтво, історія, живопис, кіно (мультимплікація)</i></p>	<p>деталь», <i>знаходить</i> художні деталі та <i>встановлює</i> їхню роль у тексті (змалювання персонажів, розкриття внутрішнього стану, увиразнення авторської ідеї та ін.);</p> <p><i>складає</i> план усного виступу;</p> <p><i>підбирає</i> за допомогою учителя культурологічний матеріал.</p> <p><i>дає визначення</i> термінів «тема», «ідея», <i>розкриває</i> їх у прочитаних творах, <i>наводить</i> відповідні цитати;</p> <p><i>знаходить</i> у творах описи природи (пейзажі), <i>розкриває</i> їх емоційне забарвлення, роль у тексті;</p> <p><i>визначає</i> ставлення автора до світу природи, <i>знаходить</i> і <i>коментує</i> відповідні цитати;</p> <p><i>дає визначення</i> понять «епітет», «метафора», <i>вирізняє</i> їх у прочитаних текстах, <i>встановлює</i> роль у розкритті авторського задуму;</p> <p><i>встановлює</i> специфіку літературного пейзажу порівняно з іншими творами мистецтва (живопису, музики);</p> <p><i>виявляє</i> зв'язок із фольклором прочитаних літературних творів на рівні окремих образів, художніх засобів, жанрових рис.</p>
4	2	<p>Прекрасне у людині</p> <p>К. Г. Паустовський. Краса природи і людської душі в</p>	<p><i>розповідає</i> про творчу історію книг; <i>переказує</i> зміст основних епізодів творів;</p>

	<p>оповіданні «Кошик з ялиновими шишками» (1954); філософський смисл твору, питання сенсу життя, справжньої краси, сили впливу мистецтва на характер людини і її подальшу долю. Бажання пробудити у читачів найпрекрасніші і ніжні почуття.</p> <p>2 Гуманістичні погляди письменника на світ і людину, необхідність збереження високих моральних якостей, що визначають долю всього людства. Оповідання «Мешканці старого будинку». Таємниці вдалої рибалки у оповіданні К. Г. Паустовського «Золотий лин» .</p>	<p><i>описує і характеризує образ героїв; виявляє особливості художньої мови творів «; розповідає про свої улюблені книги, мистецькі уподобання.</i></p>
5.	<p>2 Сила творчої уяви К. Г. Паустовський. Чудо музики в оповіданні «Старий кухар»(1940). К.Г.Паустовського. Музичність тексту; уміння письменника не тільки дивитися, але й бачити, не тільки слухати, а й чути: сприймати світло, фарби, звуки, нюанси і відчувати їх.</p>	<p>Ключові компетентності <i>Учень (учениця):</i> розуміє залежність людини від навколишнього середовища (НЛ - 1); визнає рівність людей незалежно від їхнього таланту і статку (НЛ -2); усвідомлює цінність життя, розуміє вплив мистецтва на душу людини (НЛ -3).</p> <p>Предметні компетентності <i>вміє визначати актуальні проблеми у</i></p>

	<p>Духовні і моральні якості особистості в творі письменника. Вміння бачити прекрасне у повсякденному житті. Краса природи і людської душі в оповіданні</p> <p>Думка про красу і поезію людської душі, розуміння митцем людського ества.</p> <p>2. Оповідання «Струна»(1943). Безмежні можливості людини в критичних ситуаціях. Оптимізм творів митця.</p> <p><i>(ТЛ) Художня деталь, підтекст.</i></p> <p><i>(ЛК) Утілення сюжетів прочитаних творів у різних видах мистецтва.</i></p> <p><i>(УС) К.Г. Паустовський і Україна. Літературні музеї К.Г. Паустовського в Україні. Українські переклади творів К.Г.Паустовського.</i></p> <p><i>(ЕК)Зіставлення літературних творів з відео, ілюстраціями до них.</i></p> <p><i>(МЗ) музичне мистецтво, історія, живопис.</i></p>	<p>прочитаних творах, <i>висловлює</i> своє ставлення до порушених питань, <i>розкриває</i> їхню актуальність; <i>виявляє</i> особливості сюжету і композиції творів, <i>визначає</i> кульмінаційні моменти;</p> <p><i>характеризує</i> ставлення персонажів до світу, природи, людей, мистецтва; <i>пояснює</i> вчинки персонажів, мотиви їхньої поведінки;</p> <p><i>розкриває</i> внутрішні порухи, поривання, мрії й прагнення персонажів;</p> <p><i>пояснює</i> символічне в тексті; <i>дає</i> визначення поняття «художня деталь», <i>знаходить</i> художні деталі та <i>встановлює</i> їхню роль у тексті (змалювання персонажів, розкриття внутрішнього стану, увиразнення авторської ідеї та ін.);</p> <p><i>розуміє</i> поняття «точка зору», <i>виявляє</i> у творах різні точки зору (персонажів, оповідача) на події, <i>зіставляє</i> їх; <i>обґрунтовує</i> свою думку;</p> <p><i>коментує</i> факти життєвої і творчої біографії митця; <i>зіставляє</i> літературні твори з їхніми екранізаціями, ілюстраціями (за вибором).</p>
6	<p>У колі добрих героїв</p> <p>2 К. Г. Паустовський. Боротьба</p>	<p>Ключові компетентності <i>Учень:</i> <i>розуміє</i> залежність людини від</p>

	2	<p>добрих і злих сил. Перемога сміливості, вірності і справедливості над зрадою і підступністю. Казка «Артільні мужички» (1949).</p> <p>Велике серце маленької пташки. Незвичайні повороти сюжету. Сміливість головного героя. Казка «Розкуйовджений горобець» (1948).</p> <p><i>(ТЛ) Казка, оповідання.</i></p> <p><i>(ЛК) Твори сучасного мистецтва (література, кіно, театр та ін.) для дітей і про дітей.</i></p> <p><i>(УС) Українські переклади творів.</i></p> <p><i>(ЕК) Дитячі персонажі в класичній і сучасній літературі: динаміка змін.</i></p>	<p>навколишнього середовища (НЛ-1); усвідомлює цінність життя, розуміє вплив мистецтва на людину (НЛ-3).</p> <p><i>Учень: називає імена популярних сучасних письменників, їхні твори для дітей; переказує близько до тексту зміст прочитаних творів; розкриває особливості сюжету; визначає актуальні ідеї творів; характеризує образи персонажів у їхніх вчинках, ставленні до інших; висловлює власне судження щодо подій і вчинків героїв; розрізняє поняття «персонаж» (як втілення загального в конкретному, дійова особа у творі) і «герой» (персонаж із яскравими індивідуальними рисами, рушій сюжету, центр твору), розкриває специфіку їх зображення у прочитаних творах; розповідає про свої улюблені твори сучасної літератури, пояснює, чому саме вони привернули увагу.</i></p>
7	1	<p style="text-align: center;">ПІДСУМКИ</p> <p>Узагальнення і систематизація навчального матеріалу.</p> <p>Ключові компетентності</p> <p><i>усвідомлює красу природи, її благотворний вплив на людину, розуміє відповідальність за спроби</i></p>	<p><i>Учень (учениця):</i></p> <p><i>виявляє</i> набуті вміння й навички елементів аналізу та інтерпретації окремих компонентів тексту (сюжету, персонажів, художніх особливостей тощо);</p> <p><i>розкриває</i> ідейно-художній зміст прочитаних творів;</p> <p><i>демонструє</i> вміння (початкове)</p>

	<p>змінити навколишній світ (НЛ-1); <i>оцінює</i> свою роль у суспільстві, <i>бере участь</i> у процесі ухвалення рішень (НЛ-2); <i>осмислює</i> причиново-наслідкові зв'язки між безпечною поведінкою та здоров'ям (НЛ-3); <i>продукує</i> власні ідеї та ініціативи, <i>обстоює</i> власну думку доцільними мовними засобами (НЛ-4).</p> <p>Предметні компетентності <i>розкриває</i> ідейно-художній зміст прочитаних творів; <i>виявляє</i> набуті вміння й навички елементів аналізу та інтерпретації окремих компонентів тексту (сюжету, персонажів, художніх особливостей тощо) <i>знає</i> українських перекладачів творів К. Г. Паустовського.</p>	<p>порівнювати твори різних видів мистецтва.</p>
--	--	--

Рекомендована література

1. Епишин Г. И. (1928) - книжный иллюстратор, художник театра и кино. – Электронный ресурс, – Режим доступа: <https://www.labirint.ru/screenshot/goods/433747/7/>
2. Кіяновська Л.П.: Паустовський. Школа. Записки учителя.- Одеса: Друкарський дім ,Фаворит , – 2010.-154 с.
3. Кременцов Л.П.Книга про Паустовського. Нариси творчості. Навчальний посібник. - М.: Життя і думка, 2002.-208 с.
4. Кушкова С.І.: Матеріали Інтернет – конференції комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» до 125-річчя К. Г. Паустовського: – Електронний ресурс, – Режим доступу: <http://oipoppp.ed-sp.net/node/19646> 5. 5.
- 5.Малова Любовь: Скрипучі мостини. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=MI8g-GPOzMU>
6. Моцарт А.В. Презентація. Життя і творчість А.В.Моцарта. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://svitppt.com.ua/biografiya/volfgang-amadey-mocart.html>
- 7.Олеша Ю.К. Розмова з читачем. Літературний критик.1935. № 12.с.160
8. Паустовський К.Г. Збірник творів: в 9-ти т. М.: Худож.літ., - Т.4. Повість про життя, 1982 - 734 с.
9. Паустовський К.Г.// Струна, читає Павло Беседін. – Електронний ресурс . – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=XCLqQmOQV6U>
<https://gazeta.dt.ua/personalities/kostyantyn-paustovskiy-povernennya-do-kiyeva-.html>
10. Паустовський К.Г. Збірник творів: в 9-ти т. М.: Худож.літ., - Т.3. Повісті. - 1982 - 687 с.
11. Паустовський К.Г.Кошик з ялиновими шишками. – Электронный ресурс, – Режим доступа: <http://faukr.ru/mistectvo-ta-rozvagi/100464-koshik-z-jalinovimi-shishkami-paustovskij-korotkij.html>
12. Паустовский, Константин Георгиевич (1892-1968). Летние дни: рассказы и сказки / К.Г.Паустовский; худож.: К.Кузнецов, Н.Устинов. – М.: Дет. Лит.,

1972. – 110с.: ил. – (Школьная библиотека). – Электронный ресурс, – Режим доступа: http://zrazhevsky.krasno.ru/Collection/Old_Books/Pages/KuznetsovK%20-bibliografy.htm

13. Паустовский, Константин Георгиевич (1892 - 1968). Заячьи лапы / К.Г.Паустовский; худож.: Н.Устинов. – М.: Дет. лит., 1979. – 16с.: ил.

14. Паустовский, Константин Георгиевич (1892 - 1968). Заботливый цветок / К.Г.Паустовский; худож.: Н.Устинов. – М.: Дет. лит., 1987. – 16с.: цв.ил. – Электронный ресурс, – Режим доступа:

<https://www.livelib.ru/book/1000985594-korzina-s-elovymi-shishkami-konstantin-paustovskij>

15. Паустовский, Константин Георгиевич (1892 - 1968). Кот-ворюга: Рассказы: Для среднего школьного возраста / К.Г.Паустовский; Худрж.: Н.Устинов. – М.: Белый город, 2003(АООТ Твер. Полигр. Комб.). – 46с.:ил., 27см. – (Классики – детям).

16. Паустовский, К.Г. Жильцы старого дома: рассказы. - М.: Дет. лит., 1974. – 63 с. – (Шк. б-ка для нерус. школ. Для восьмилет. и сред. Школы).

17. Паустовский, Константин Георгиевич (1892 - 1968). Сказки / К.Г.Паустовский; худож.: Геннадий Иванович Епишин. – М.: Речь. 2017. – 182 с. – Электронный ресурс, – Режим доступа:

<https://www.labirint.ru/books/433747/>

18. Паустовський К.Г.:Старий кухар. – Читає Alexander Gami. Автор ролика - Світлана Бружина. – Електронний ресурс, – Режим доступу:

https://www.youtube.com/watch?v=vywf_niifNw

19. Сухомлинський В.О.: Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості.Збірник творів. в 5 - ти томах, т.1, с.339

20. Хитрій О.М.: Матеріали Інтернет – конференції комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» до 125-річчя К. Г. Паустовського – Електронний ресурс, – Режим доступу: <http://oipop.ed-sp.net/node/19646> 5. 5.

Продовження за посиланням:

<https://drive.google.com/file/d/1Ckx8hkw4895SeZp-OYSJjKHPMKM3LeQB/view?usp=sharing>